

Sygn. akt I Ca 32/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Wójcicki (spr.)
Sędziowie:	SSO Anna Kacprzyk SSO Andrzej Kordowski
Protokolant:	Katarzyna Milewska

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2017 r. na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej N. Ł. i J. Ł. (1) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową J. Ł. (2) przeciwko M. Ł.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji małoletnich powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem

z dnia 24 listopada 2016 r. sygn. akt III RC 56/16

I. apelację oddała;

II. odstępuje od obciążania małoletnich powodów kosztami procesu za drugą instancję.

Anna Kacprzyk W. A. K.

Sygn. akt I Ca 32/17

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie N. Ł. oraz J. Ł. (1), reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową – matkę J. Ł. (2) wniesli o podwyższenie alimentów od pozwanego M. Ł. z kwot po 350 zł miesięcznie do kwot po 1 000 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich uprawnionych od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu oraz o zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że alimenty ustalone prawomocnie w sprawie III RC 114/08 są symboliczne. Małoletni powodowie obecnie są w wieku 10 oraz 12 lat i uczęszczają do szkoły. Dzieci leczone są u ortodonta, a małoletnia powódka nosi też okulary, co wiąże się z okresową wymianą szkieł. Ich matka - J. Ł. (2) pracuje w szpitalu

i zarabia 1 300 zł. Pozwany M. Ł. prowadzi działalność gospodarczą, nie interesuje się dziećmi, poza alimentami nie wspomaga ich materialnie.

Pozwany M. Ł. ostatecznie uznał powództwo do kwoty po 500 zł na rzecz małoletniej N. Ł. i do kwoty po 600 zł na rzecz małoletniego J. Ł. (1).

Wyrokiem z 24 listopada 2016 roku, sygn. akt III RC 56/16 Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem III Wydział Rodzinny i Nieletnich podwyższył alimenty, uregulowane ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Wysokiem Mazowieckiem w dniu 30 marca 2009 r. w sprawie III RC 114/08, od pozwanego M. Ł. na rzecz jego małoletniej córki N. Ł. z kwoty po 350 złotych miesięcznie do kwoty po 500 złotych miesięcznie, a na rzecz jego małoletniego syna J. Ł. (1) z kwoty po 350 złotych miesięcznie do kwoty po 600 złotych miesięcznie, łącznie do kwoty po 1 100 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 1 grudnia 2016 r., płatne z góry do dnia 10. każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia w terminie płatności którejkolwiek raty, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów J. Ł. (2) (pkt I); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II); zasądził od pozwanego M. Ł. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem kwotę 240 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu (pkt III); koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie zniósł (pkt IV) oraz wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt V).

Sąd Rejonowy ustalił, że ugodą zawartą w dniu 30 marca 2009 r. przed Sądem Rejonowym w Wysokiem Mazowieckiem w sprawie o sygn. akt III RC 114/08 pozwany M. Ł. zobowiązał się uiszczać na rzecz swych dzieci N. Ł. i J. Ł. (1) alimenty w kwocie po 350 zł miesięcznie, w miejsce alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie, zasądzonych wyrokiem tut. Sądu z dnia 21 marca 2006 r. (sygn. akt III RC 4/06). Aktualnie małoletnia N. Ł. ma 12 lat i uczy się w VI klasie Szkoły Podstawowej w W. (...). Małoletnia powódka pozostaje pod opieką okulisty i ortodonta. Przedstawicielka ustawowa wskazała, że łączny miesięczny koszt utrzymania N. Ł. wynosi ok. 800 zł. Małoletni powód J. Ł. (1) ma 10 lat i uczy się w IV klasie Szkoły Podstawowej w W. (...). Małoletni powód ma słabą odporność i często się przeziębia. Dziecko ma skierowanie do dentysty na założenie aparatu, którego koszt wynosi 1 000 zł. J. Ł. (2) wskazała, że łączny miesięczny koszt utrzymania J. Ł. (1) wynosi ok. 1 000 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów J. Ł. (2) zatrudniona jest w Szpitalu (...) w W. (...) jako sprzątaczką, zarabia średnio 1 323,92 zł. Nie posiada majątku nieruchomego, nie ma też długów. J. Ł. (2) mieszka z dziećmi u swoich rodziców, tworzy z nimi jedno wspólne gospodarstwo domowe, utrzymuje, że dokłada się do opłat 400 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa otrzymuje świadczenie 500+ przyznane na małoletniego J., otrzymuje też pomoc finansową od swych rodziców. Pozwany M. Ł. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży mięsa i wyrobów mięsnych. W 2015 roku jego dochód wyniósł 117876,78 zł, w 2014 roku – 70002,88 zł, w III kwartale 2016 roku – 7077,30 zł, a w II kwartale 2016 roku została wykazana strata w kwocie 1032,75 zł. Pozwany posiada dwa samochody półciężarowe - C. (...) i O. (...). Pozwany jest współwłaścicielem w 7/8 cz. działki o pow. 753 mkw. położonej w Ł., zabudowanej domem, w którym mieszka wraz z rodziną. Za wodę płaci 260 zł kwartalnie, energia elektryczna kosztuje 2.600 zł - 2.800 zł co pół roku, podatek od nieruchomości wynosi 286 zł rocznie, wywóz nieczystości kosztuje 32 zł miesięcznie, za węgiel pozwany płaci 8.000 zł rocznie. Z drugiego związku małżeńskiego M. Ł. ma dwoje dzieci - P. Ł., urodz. (...) i D. Ł., urodz. (...) Żona pozwanego oczekuje trzeciego dziecka, nie pracuje, z KRUS otrzymuje świadczenie w kwocie 1 000 zł miesięcznie, ponadto świadczenie 500+ przyznane na drugie dziecko.

Sąd Rejonowy zważył, że od czasu ostatniej regulacji alimentów minęło ponad 7 lat i oczywiste jest, że od tego czasu potrzeby małoletnich powodów wzrosły, co powodowane jest naturalnym rozwojem psychofizycznym dzieci, nauką, rosnącymi cenami towarów i usług. W ocenie Sądu koszt utrzymania małoletniej N. Ł. wynosi 700-800 zł miesięcznie, zaś koszt utrzymania małoletniego J. Ł. (1) jest większy i wynosi 800-900 zł miesięcznie z uwagi na częste choroby chłopca i konieczność wydatkowania większych sum pieniędzy na jego wyżywienie, na co wskazywała przedstawicielka ustawowa. Dokonując analizy sytuacji majątkowej i osobistej M. Ł. sąd uznał, że pozwany jest w stanie płacić alimenty w wyższym niż dotychczas rozmiarze. M. Ł. prowadzi dobrze prosperującą firmę i z uzyskiwanych dochodów jest w stanie regulować alimenty w zwiększonej wysokości. Sąd uznał, że alimenty wynoszące łącznie 1 100 zł miesięcznie są wystarczające ze strony ojca i w takim rozmiarze wraz z wkładem finansowym ze strony matki pozwolą dzieciom na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb. Roszczenie w pozostałym zakresie zostało oddalone jako zbyt

wygórowane. Strona powodowa domagała się podwyższenia alimentów od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. Odpis pozwu M. Ł. otrzymał 28 września 2016 r., zaś alimenty za miesiące październik i listopad 2016 r. uregulował w kwotach po 1 100 zł, wobec czego świadczenia alimentacyjne zasądzono od 01 grudnia 2016 r.

O kosztach nieuiszczonej opłaty od pozwu rozstrzygnięto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Koszty procesu pomiędzy stronami zostały wzajemnie zniesione na podstawie art. 100 k.p.c. O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżony został przez małoletnich powodów N. Ł. oraz J. Ł. (1), reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową – matkę J. Ł. (2). Małoletni powodowie zarzucili przede wszystkim naruszenie art. 133 § 1 k.r.i.o. w zw. z art. 135 § 1 i § 2 k.r.i.o. oraz sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego. Wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie alimentów na rzecz powodów zgodnie ze zgłoszonym żądaniem, a przynajmniej do kwoty kosztów ich faktycznego utrzymania ustalonych przez sąd I instancji, tj. 800 zł na powódkę N. Ł. i kwotę po 900 zł na powoda J. Ł. (1) oraz o zasądzenie kosztów postępowania za I i II instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Odwoławczy w pełni podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i dokonana na tej podstawie przez ten sąd ocenę prawną oraz w całości przyjął je za własne.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.i.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Stosownie natomiast do art. 135 § 1 i § 2 k.r.i.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Zakres obowiązku alimentacyjnego jest pochodną dwóch czynników – usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Pomędzy tymi przesłankami istnieje ścisła współzależność. Ustawa przewiduje dwa sposoby zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb – albo w formie świadczeń pieniężnych, albo w naturze. W tym ostatnim wypadku świadczenie zobowiązanego polega w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie uprawnionego. Rodzaj i rozmiar usprawiedliwionych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w jakich osoba uprawniona się znajduje. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego (za: Komentarz art. 135 Alimenty KRO red. Ignaczewski 2016, wyd. 4, Legalis). W ocenie Sądu Okręgowego, w okolicznościach niniejszej sprawy, należy mieć na uwadze, że na pozwanym spoczywa obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania w stosunku do pięciorga dzieci, zarówno z pierwszego, jak i z drugiego związku małżeńskiego. Pomimo, że pozwany prowadzi działalność gospodarczą to przy zmiennym i mało stabilnym rynku, z jakim mamy do czynienia w Polsce, szczególnie w zakresie rodzaju działalności prowadzonej przez pozwanego, dochody różnie się kształtują w różnych okresach czasu. Skoro sama przedstawicielka ustawowa stwierdza, że koszty utrzymania małoletnich powodów kształtują się w granicach 1000 zł miesięcznie odnośnie do każdego z uprawnionych, to zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej N. Ł. kwoty po 500 zł miesięcznie, a na rzecz małoletniego J. Ł. (1) kwoty po 600 zł miesięcznie należy uznać w okolicznościach sprawy niniejszej za adekwatne do usprawiedliwionych potrzeb każdego z uprawnionych oraz do zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pozostałe koszty utrzymania małoletnich powodów

zaspokaja ich matka poprzez osobiste starania o ich wychowanie i utrzymanie. W tej sytuacji, Sąd Okręgowy uznał, że kwoty zasądzone od pozwanego tytułem alimentów na rzecz małoletnich powodów mają realny charakter i na dzień wyrokowania w sprawie, tj. gdy małoletni powodowie uczęszczają odpowiednio do VI i IV klasy szkoły podstawowej, w pełni zaspokajają ich usprawiedliwione potrzeby. W sprawie nie doszło zatem do naruszenia art. 133 § 1 k.r.io. w zw. z art. 135 § 1 i § 2 k.r.io.

W ocenie Sądu Okręgowego, wobec tego brak było podstaw do kwestionowania ustaleń poczynionych przez sąd I instancji. Krytyka oceny dowodów i wyniku sprawy oraz zarzut sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego okazały się całkowicie bezzasadne. Dla skuteczności zarzutu obrazu przepisów postępowania konieczne jest wykazanie przez skarżących, że uchybienie sądu w tym zakresie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, czego skarżący nie uczynili. Sąd Rejonowy oceniając zebrany materiał dowodowy w omawianych kwestiach nie naruszył reguł swobodnej oceny dowodów, a w szczególności zasad logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego. Skuteczne podniesienie takiego zarzutu nie może natomiast polegać na przedstawieniu własnej oceny dowodów.

Sąd Okręgowy nie podzielił także pozostałych zarzutów i wywodów apelacji.

Mając na uwadze powyższe, sąd II instancji oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c., jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. jak w pkt II sentencji wyroku uznając, że stosowna kwota powinna zostać przeznaczona na potrzeby małoletnich powodów.